

LONDÝNSKÉ LISTY

London Letters   Fortnightly Review

Issued by Joseph Bělina, 13 Fernside Avenue, London, N.W.7. Phone MILI Hill 4024

ROČNÍK III

V LONDÝNĚ DNE 28. LEDNA 1949

ČÍSLO 2

A.BOR:

TVRDÁ LEKCE.

Bolševismus to je zbídačení. Zbídačení všech s výjimkou tenké kasty, ovládající stát, k níž patří aparát komunistické strany, "volení zástupci lidu" a jiní pověřenci politbyra, nová byrokracie a technokracie a vyšší policejní a vojenští velitelé. Všichni ostatní jsou vystaveni hrubému zbídačení, z něhož není vyjmuta ani dělnická třída. Taktika bolševiků je průhledná: za pomoci ostatních vrstev, kterým jako odměna za pomoc je slibováno tolerování jejich zájmů, likvidovat jednu vrstvu. Pak přijde na řadu další, některá z těch, které do té doby komunistům pomáhaly.

Jak je tomu dlouho, kdy se komunisté zapřísahali, že zájem středního stavu je nedotknutelný? Co zbylo z těchto slibů z dob, kdy si chtěli zajistit početný střední stav? Nic! To, co bylo provedeno na přelomu roku proti řemeslníkům / nucené převedení dělnictva z řemeslnických dílen do továren a dolů a postavení zbylých řemeslnických dílen pod kontrolu zvláštních komisí, což se rovná vyvlastnění /, proti obchodníkům / pro státní obchody monopolisovaný prodej zboží konsumentům s přednostním právem a nedostupné zvýšení cen zboží přenechaného soukromému maloobchodu / a proti i těm nejmenším podnikatelům / sestátnění jejich výroben /, to je prakticky likvidace středního stavu. Obdobný proces probíhá na venkově proti střední zemědělské vrstvě.

Střední stav je tedy vyřízen a kdo je nyní na řadě, to oznámil gen. tajemník kom. strany Slánský v projevu na poslední schůzi ústředního výboru KSČ. Dělníci. Náš dělník naráží na rozpor mezi komunistickou demagogií a praxí dříve, než se dalo očekávat. Domníval-li se, že komunistická politika je politikou dělnické třídy, pak dnes-ať chce nebo nechce-vidí, že dělnická třída je jen nástrojem bolševické mocenské politiky. Nezbylo mu nic, než rozčarování a poznání, že pod klamným označením socialismu a za rouškou fráze o vládnoucí dělnické třídě, byla zastřena břemena, která jsou v naprostém rozporu s požadavky pravého socialismu, zbyla mu jen tvrdá skutečnost, že jako člověk se dostal do drtícího soukolí systému, který od něho požaduje více než kapitalistický, systému, který v duchu svého totalitního nazírání, chce všechno.

Patří k rafinovanosti bolševické taktiky, že poznat pravou situaci mohl dělník až tehdy, když neměl již možnost nic na věci měnit, neboť před tím byl připraven o orgány, které zaručovaly nedotknutelnost jeho práv. Nebyly již ty květnové "volby" s hrubě porušovanou tajností hlasování, s jednotnou kandidátkou s nadiktovanými kandidáty, výsmě-

chem všem těm dělnickým bojovníkům za tajné, přímé a všeobecné hlasovací právo? Dělník ztratil možnost, stejně jako ti ostatní, volit své zástupce, kteří by byli strážci jeho zájmů v sektoru legislativním. S vybavením ROH novou funkcí, být "nástrojem státní politiky" a nebýt tudíž na příště výhradně orgánem ochrany dělnických zájmů, ztratil i možnost ochrany prostřednictvím odborových organizací. Národní shromáždění a ROH staly se nástrojem k prosazování záměrů bolševické vlády. Dělník nevládne, nevede, je zaprážen do služeb stalinského imperialismu.

Chceme-li vědět, o co jde na Hradčanech, pak se zeptejme, o co jde v Kremlu. Československo nesmí dělat nic jiného, než na linii jemu speciálně vytčeného úkolu přispívat k snahám Moskvy o světovládu.

Náš dělník jako živá síla výroby, bude obtížen hlavním dílem úkolu, který byl Moskvou určen ČSR. Pětiletka, plánující zvýšení výroby těžkého průmyslu o 262 procent, to potvrzuje. ČSR má se stát jednou z výzbrojních oblastí prostoru ovládaného SSSR a má dodávat dle příkazu z Moskvy výzbroj tam, kde toho vyžadují zájmy sovětského imperialismu. Naše průmyslová vyspělost a náš zbrojní průmysl přivedly nás opět tam- dnes v poměru k SSSR- kde jsme byli v době "Protektorátu" v poměru k Německu. Tehdy byl dokonce potenciál zbrojní výroby na našem území ještě umocněn. Celkem omezené škody, způsobené válkou ho v podstatě nesnižily, což přímo svádělo Moskvu k využití naší oblasti pro zájmy sovětského imperialismu.

Sovětský svaz, který průmyslově ještě před třemi desetiletími byl nejzaostalejším státem, potřeboval různé ty pětiletky. Pětiletka v našich poměrech nebyla však inspirována vlastními hospodářskými zájmy země, ale právě tím úkolem, který Moskvou nám byl dán, příkazem k ještě většímu zvýšení průmyslové kapacity, hlavně zbrojní potence.

Sledujme však jak to vypadá s hlediska dělníka. Použijme slov Slánského, který vytkl hlavní úkoly komunistických závodních organizací: 1./ mobilisovat osazenstvo celého závodu k splnění výrobních úkolů. 2./ Rozvinout socialistickou soutěživost a vtáhnout do ní všechny dělníky, podporovat vznik a rozvoj stachanovského hnutí. 3./ Boj za šetrné zacházení se stroji a jejich plné využití. 4./ Bojovat za utužení kázně, za snížení absence a fluktuace, za plné využití pracovního dne. 5./ Pomáhat rozšiřovat úkolový a premiový systém." Jeden z hlavních předpokladů pětiletky je, zvýšit produktivitu práce za pět let o 32 procenta. -Tyto úkoly jsou současně úkolem odborových organizací".

Tolik Slánský, jehož slova netřeba ani překládat z bolševické frazeologie do výrazů používaných "kapitalisty", aby bylo zřetelné, že každý, kdo by v demokratickém systému přišel s takovými požadavky, musel by se setkat s nejrozhodnějším odporem nejen všech socialistů, ale i zástupců dělnictva ze stran nesocialistických.

Nás zajímá pramen této moudrosti. Kdo prohlédl trik, který provedla sovětská propaganda s Leninovým heslem "Socialismus je sověť a industrialisace", kdo je aspoň trochu informován o pracovní politice v SSSR, kdo počítá s mentalitou ruského člověka, kterého bylo teprve třeba učit práci v moderní továrně a postojů k stroji, kdo bere v úvahu metody, kterými bolševici čelili neúspěchu praktického prosazení vlastních teorií, ten ví, že společnost kolem Slánského nepřišla na nic nového, než na hrubou kopii sovětského systému. Není zde sebemenší snaha o přizpůsobení jeho našemu psychologickému klimatu, stupni vyspělosti naší industrialisaci, povaze, nadání a odborné vyspělosti našeho dělnictva, prostě toho našeho, na co směřit se naroubovat sověts-

ký systém, znamená dopouštět se nejhrubšího zpátečnictví. To mohou dělat lidé, kteří buď o vyspělosti naší industrialisace a odbornosti dělnictva nic nevědí, anebo vědí, ale počítajíce s domucovacími metodami policajtského systému, jsou připraveni prosazovat svoji fikci i za cenu důsledků, které se musí projevit jako negace v životním způsobu a jeho úrovni celé dělnické třídy.

Naši bolševici v první řadě zapomněli, že onen industrialisační vývoj, který Rusko prodělává teprve nyní, máme my již dávno za sebou. Jedním z hlavních problémů ruské výroby bylo nahrazení zastaralých pracovních metod moderními, na západě i u nás dávno zavedenými. To byl také smysl celé stachanovštiny, která není ničím jiným, než racionalisací. Propaguje stachanovštinu, nosí tudíž bolševik Slánský jen dříví do lesa. Ve své dogmatické závislosti jde však ještě dál: chce učit zacházet se stroji a chce utužovat pracovní morálku mezi dělníky, kteří od desetiletí byli vzorem v obou těchto směrech. Ovšem, dělá se to v SSSR, musí se to dělat i u nás. Je-li potřeba něco takového dělat, pak od té doby, kdy výhradními pány v továrnách se stali bolševici a pak ale právě tato okolnost jest jedním ze svědectví proti nim samotným, jest symbolom selhání metod, které oni zavedli.

V napodobování sovětského vzoru nemohlo být zapomenuto ani na fluktuaci, která v Rusku je přirozeným důsledkem pracovních poměrů, které znalce SSSR A. Koestlerem jsou charakterisovány takto: "Byl odstraněn pětidenní pracovní týden a sedmihodinový pracovní den; pracovní normy byly tak zvýšeny, že přes 15% zvýšení pracovního času zůstala průměrná mzda ta samá; 32% dělníků bylo postiženo srážkami za nesplnění individuální normy." Tak tomu bylo již před válkou. Víme-li, že třeba pouhý pozdní příchoď do práce může býti trestán nucenými pracemi, že vedoucí závodů byli vybaveni daleko větší pravomocí, než měli dříve soukromí majitelé a připočteme-li k tomu bezohlednou tvrdost dozorcích orgánů, pak známe příčiny nespokojenosti dělnictva, která se prakticky projevuje v útěku z továren. Pro všechno najdeme nyní obdobu u nás.

Zápotocký prohlásil, že osmihodinová doba pracovní je starý socialistický požadavek a proto, že je protisocialistické požadovat zkrácení. "Stanovení mezd a pracovních podmínek vyžaduje, aby ředitelé závodů a techničtí vedoucí měli plnou pravomoc v této věci. To je diktováno nutností zřízení a zajištění jediné autority ve vedení podniku..." napsal Weinberg v "Trudu". Neříká dnes Slánský totéž slovy: "Výbor závodní politické komunistické organizace musí spolupracovati s ředitelem závodu, pomáhat mu, aby všechny jeho příkazy k utužení disciplíny a zvýšení výroby byly splněny"? Zápotocký se před časem rozčiloval, že dělníci jedněmi vraty do továrny přicházejí a druhými utíkají. Domnívají se snad komunisté, že k spokojenosti dělnictva stačí pocit teoreticky privilegované třídy, když prakticky je životní úroveň dělnické třídy stále snižována?

Komunisté nás ničím nepřekvapí, známe vzor, podle kterého se řídí a můžeme tudíž předvídat opatření, pro něž se rozhodnou. Překvapí-li někoho, pak jen dělníky, kterým nebylo dovoleno poznat sovětskou skutečnost. Gottwald může v rámci pětiletky dát postavit kolen republiky třeba čínskou zeď, aby dělník neviděl, jak to vypadá na západě, ale také na východě, jednomu se však neubrání: faktu, že nejpůsobivějším argumentem proti komunistické demagogii jest bolševická skutečnost a praxe. Náš dělník znal doposud jen jejich demagogii. Nyní poznává skutečnost. Ani on není vynat z procesu bolševického zbídačování.

KDO ROZHODUJE V ČESKOSLOVENSKU ?

Před nedávnem se podařilo uprchnouti z Československa generálnímu sekretáři čsl. ministerstva zahraničí Arnoštu Heidrichovi. Po překročení hranic odebral se přímo do Spojených států. Svoji významnou funkci zastával v ministerstvu až do svého odchodu.

Po jeho příchodu do Spojených států uveřejnil časopis New York Times obsah rozhovoru, který měl jejich dopisovatel s velvyslancem Heidrichem. Se zřetelem k zajímavým faktům a postřehům, které může velvyslanec Heidrich opřít svými zkušenostmi shromážděnými při zastávání své významné funkce v pounorovém Československu, přinášíme obsah jeho rozhovoru:

" Představitelem skutečné moci v Československu není Klement Gottwald, ani komunistická vláda, nýbrž komunistická strana, což znamená Rudolf Slánský, generální sekretář KSČ a u nás, dříve neznámý, Fridrich Geminder, komunista německého původu, přímý představitel Moskvy a někdejší spolupracovník Dimitrovův, nyní zástupce ČSR v Kominformě, ale ve skutečnosti největší a nejreálnější síla, jaká u nás teď existuje.

Soudě podle činnosti komunistické strany v Československu, jak je ze dne na den řízena z Moskvy, se nezdá, že by Sovětský svaz nyní připravoval vojenský útok proti západu. Heidrich neví, co se děje uvnitř Sovětského svazu, ale pokud jde o Československo, míní, že bolševici v něm spatřují spíše jeden z význačných zdrojů pro svou hospodářskou obnovu a že je s hlediska strategického hodnotí více jako prostor, který musí být proti západu udržen, než jako výchozí základnu pro útok na západ. Důvodem snad je i zřejmá nedůvěra Sovětů k československé armádě, které proto pochybují, že by mohly vést válku proti západu na československé půdě; zdá se, že by Sovětský svaz v případě války nebudoval proto své obranné postavení v západních Čechách, nýbrž snad až ve vlastním Rusku.

Stalin se zřejmě pokouší vytvořit z Československa a Polska jakési "východní Porúří". Jednání na Krymu v září m.r., k němuž Stalin předvolal Dimitrova, Paukerovou, Rakosiho i Gottwalda, byli za české komunisty přítomni ještě Geminder a Gottwaldova sekretářka Koehlerová, které je rovněž ze "silných" osobností čsl. bolševismu a která už před tím byla podle Stalínova přání přítomna česko-ruskému jednání o Marshallově plánu v Moskvě. Z krymských jednání, jejichž obsah nebyl dán čsl. ministerstvu zahraničních věcí na vědomí, vyšly směrnice komunistickým stranám satelitních států pro přípravu hospodářského soustředění střední a východní Evropy pod vedením Moskvy. Příčiny, proč na Krymu nebylo zastoupeno Polsko, nejsou zcela jasné, třebaže i Polsko a samozřejmě i východní Německo byly pojaty do plánů pro začlenění do sovětské hospodářské oblasti.

Na Krymu byla určena také hospodářská opatření proti Titově Jugoslavii, která ovšem od té doby byla již uvedena v chod. Československo tam dostalo na příklad rozkaz, aby zastavilo dodávky zbraní ze Škodovky do Jugoslavie a také jiný obchodní styk Jugoslavie nejen v ČSR, ale i s Polskem, Bulharskem, Rumunskem a Maďarskem byl od října m.r. silně podvázn.

Takovým postupem vytváří si Sovětský svaz ve střední a jiho-východní Evropě nový druh hospodářského koloniálního panství ze satelitních států za tím účelem, aby jednak překonal vlastní vnitřní hospodářskou slabost, jednak, aby tímto způsobem obem čelil Marshallovu plánu.

15
Československo dodává nyní do Ruska určité množství tanků a děl, ale v nedokončeném stavu; dohotovení se provádí v Rusku podle vlastních tajných specifikací. Větší zájem než o zbraně mají bolševici o kolejnice a železniční materiál z ČSR, aby mohli uvést do pořádku svou rozvrácenou železniční dopravu. Podobný stav je i v ostatních satelitních státech a Sověty užívají nátlaku všeho druhu i pověstných totalitních policejních opatření k neprostému ovládnutí hospodářského života ve střední i jihovýchodní Evropě, aby na účet jiných vybudovaly vlastní sílu.

S tím souvisí i plány dlouhodobé, jako na př. kategorický požadavek co nejrychlejšího zkollektivisování zemědělské půdy, aby byl vytvořen stav, jaký by nemohl být snadno změněn. I o této věci se jednalo na Krymu a byly vydány směrnice, aby se usilovalo o rychlé znárodnění malých uscdlostí a také maloobchodu.

Na Marshallův plán je sovětský názor velmi prostý: Spojené státy se dostaly, podle bolševického názoru, do velmi obtížné hospodářské situace a plán pro evropskou obnovu prý není než dramatickou ilustrací zoufalého úsilí kapitalistických států zabránit hospodářskému zhroucení. President Truman i ministr Marshall prý provádějí jen imperialistickou politiku k zajištění trhů a proto nemůže být žádnému ze spojenců Sovětského svazu dovoleno, aby bral podíl na takovém "spiknutí."

Přesto však, že Sovětský svaz činí vše, co je v jeho silách, aby své satelity hospodářsky co nejdůkladněji využil a to podle nejhoršího vzoru koloniální exploatace, nepodniká naprosto nic, aby alespoň zmírnil hospodářské a územní rozpory mezi nimi. Tak v tešínské otázce žádalo Československo r. 1945 i 1946 Moskvu zcela marně, aby se ujal prostřednictvím a přispěla ke konečnému urovnání tohoto starého problému a právě tak tomu bylo i v hraničních sporech rumunsko-maďarských. Moskva naopak jen využívala a využívá takových a podobných rozporů mezi svými satelity k vlastním prospěchům - především hospodářskému - a k jejich škodě a vydírání.

Pokud jde o poměr Moskvy ke Spojeným státům, je nyní hlavním a nejnaléhavějším cílem sovětské politiky docílení odchodu amerických vojenských jednotek z Evropy, neboť ty jsou jedinou, skutečnou překážkou zbolševisování veškeré Evropy. Sověty sprádaají už dlouho plány, jak dosáhnout takového řešení především v Rakousku, neboť odchod spojeneckých jednotek z této země by podle nich nejen přispěl k posílení agitace pro odchod spojeneckých vojsk z Německa, ale Rakousko by pak prý mohlo být rychle zbolševisováno, čímž by jednak byla ohrožena Titova Jugoslavia, jednak by bolševismu byla otevřena přímá cesta k italským hranicím. /Pokud jde o možnost zbolševisování Rakouska, State Department názor velvyslance Heidricha nesdílí./

Je pozoruhodné, že sovětská hodnostáři upřímně věří, že časem mohou dosáhnout svých cílů nejen v Evropě, ale i ve Spojených státech "suchou" cestou, že mohou přesvědčit a získat nejen Evropany, ale i Američany. Domnívají se, že mohou zabránit vydráždění americké veřejnosti a vzniku bojovné nálady a postupně docílit, aby americká veřejnost odmítla své vládě podporu při provádění její dosavadní politiky vůči Sovětskému svazu.

Hnutí odporu v Československu je sice skutečností, neboť lidé si uvědomují, co ztratili - při nižší životní úrovni pracují mnohem více - ale tento odpor asi nevytvoří situaci obdobnou jugoslávské. Hnutí odporu v Československu i v jiných satelitních státech vyvěrá také pře-

čevším z důvěry v pevnost politiky Spojených států vůči Sovětskému svazu a proto, opustí-li Spojené státy tuto politickou linii, znizí odpor a Amerika ztratí Evropu.

O prezidentu dr. Benešovi prohlásil velvyslanec Heidrich, že ještě v r. 1946 byl dosti silný, aby odolával komunistickému tlaku a směřil na příklad, v té době Gottwaldův úmysl, pověřiti Fierlingera vedoucím ministerstva zahraničních věcí. Avšak dvojí záchvat mrtvice - v červenci a září 1947 - velmi oslabil jeho odolnost a prezidentův tělesný stav byl potom tak žalostný, že ho každé rozčilení vyvedlo z rovnováhy a znemožňovalo mu rozhodování.

Smrt Jana Masaryka byla podle Heidrichova názoru bez nejmenších pochyb sebevraždou. Masaryk hovořil po únorových událostech nejdříve velmi často o úniku na západ a později o sebevraždě, pro níž se pak nejspíše rozhodl, neboť v poslední době vyslovil nejednou mínění, že snad "zašel ve svých pokusech o snižení obou stran příliš daleko."

Pokud jde o dodávky zbraní do Palestiny, odhodlala se k tomu komunistická vláda v Praze z části proto, že je to dobrý zdroj dolarů, hlavně však proto, že je v zájmu Moskvy, aby blízký východ zůstal oblastí nepokoje."

Z DOMOVA.

Zvonek u dveří je v Československu opět považován za odporový vynález. Znovu se ozývá příliš často mezi třetí a pátou hodinou ránní. Pak se opakuje historie, kterou tak dobře známe od nacistů. Buď Bartolemějská nebo Washingtonova ulice. Do večera stát nosem ke zdi. Výslechy se konají zpravidla v noci. Žádnou podrobnost v mučení odkoukanou od Gestapa, nezapomněli. Jen v jednom se liší: svoji zbabelostí. Vyšetřovancům zavazují oči. Nemají vidět do tváří svých mučitelů - aby je jednou nemohli usvědčit. Pozoruhodná opatrnost!

Pankrác je plna politických vězňů. Stejně tak věznice na Karlově náměstí v Praze. Bylo nutno vyklidit i ženskou věznici v Řepích. Při hromadném zatýkání, v biographech a pod. jsou zatčeni odváženi do Ruzyně. Většina z nich je po týdenním pobytu opět propuštěna. Není nic nezvyklého, že občas zmizí několik obyvatel domu, kteří po návratu na všechny otázky odpovídají významným mlčením. Lidé se stávají opatrnějšími. V obchodech a podnicích se opět objevují nápisy: "Děkujeme Vám, že nemluvíte o politice."

Ilegálních tiskovin se o bjevuje stále méně. Policií se podařilo likvidovat již celou řadu skupin, které je vydávaly. Také švejkování ustalo. Lidé mlčí. Ždá se nám občas, jakoby se odpor proti režimu rozplýval v bezradnosti. Je naprostý nedostatek zpráv ze zahraničí. Bezradnost doma je zvyšována politickými nesmysly českých komentátorů v londýnském rozhlase. Komunisté je dovedou dobře využívat.

Zoufalství a bezvýhlednost organisovaného odporu vytváří pomalu, ale bezpečně, půdu pro individuální teror. Znovu měli vedoucí komunisté nepříjemný pocit, když před domem svých rodičů byl nalezen mrtev syn předsedy okresního národního výboru v Pardubicích, Krátkého. Pachatelé nebyli přistiženi. Komunisté odsuzují čin, jako projev individuálního teroru, se kterým nikdy nesusouhlasili. Dávají přednost teroru masovému a rafinovanému ubíjení tisíců politických odpůrců v kriminálech. Několik set sociálně demokratických funkcionářů, kteří byli pozatýkáni v posledních dvou měsících, bylo soustředěno v Plzni. Je mezi nimi řada poslanců.

Noviny přináší zprávy jen o některých rozsudcích nad odpůrci režimu. Nesoudí se jen v Praze, nýbrž u všech krajských soudů. Rodiny některých zatčených nemají řadu týdnů zprávy o místě pobytu svých příslušníků. V některých z těchto případů je vážné podezření, že při vyšetřování byli ubiti.

Během vánočních inventur v obchodech prováděly komunistické hlídky také "hospodářské" kontroly v soukromých bytech. Zjišťovaly každého, kdo má v majetku více než troje šaty a dva páry bot. Při tom se ovšem opět kradlo ve jménu lidové demokracie. Václav Nosek přišel nato, že lze těchto hospodářských kontrol používat trvale. Jsou vhodnou záminkou k navštěvování soukromých bytů v době českého vysílání cizích rozhlasových stanic.

ŠPICLOVÁNÍ EMIGRACE

je organisováno velmi rozsáhle. Byly k tomu pro ministerstvo vnitra uvolněny neslýchané sumy. Cizí valuty jsou k tomu opatřovány nákupy na volném trhu ve Švýcarsku. Aby mohly být kryty vysoké finanční požadavky zpravodajské služby je nyní do Švýcarska nabízeno československé zboží za dumpingové ceny. Šéf ministerstva vnitra Jindřich Veselý uveřejnil pod pseudonymem článek o emigraci v Tvorbě. Při tom se v sekretariátu KSČ pochlubil, že použil jenom něco z toho, co všechno vědí. Rovněž pan velvyslanec při své poslední návštěvě v Praze se holoedbal před svým kumpánem dr. Johnem, kolik peněz ho stojí špiclování emigrace "a jak ji doběhne". Uvidíme! / Na zastupitelské úřady, zatím do USA, Anglie a Paříže, byli vysláni první exponenti ministerstva vnitra s úkolem hlídat emigraci. Jsou na diplomatických listinách. Dostali pokyn využít materiálních obtíží emigrace k získávání zrádců. V úsilí o naprostou spolehlivost došlo také k některým změnám ve zpravodajském oddělení ministerstva vnitra. Janda nahradil starý komunistu Josef Pavel, který si vzal k ruce Hoffmana, Kubíka/Friedman/ a Karafiáta/Witberger/. Jde vesměs o t. zv. "španěldáky", kteří se dlouhá leta potloukali ve světě, v sovětské zpravodajské službě a patří do spolku Vodičky a Reicina. Po útěku Tomana byl odstraněn také nejdůvěrnější spolupracovník

Veselého, dr. Písecký, který je zavřen v Chrudimi, udánvlivě pro zpronevěry, kterých se dopustil v Hradci Králové. Naivní pokusy těchto učenílivých žáků sovětské NKVD navázat jmenem fingovaných ilegálních skupin spojení s vedoucími emigranty v zahraničí, kterého by bylo použito k provokacím doma, se neosvědčily. Proto se nyní dává přednost vysílání "emigrantů". Toto úsilí je koordinováno s akcí Sovětů v rámci

PLÁNU I N7

který byl vypracován ústřednou NKVD v Moskvě již na podzim r. 1947. Plán určuje zásady, podle kterých ruská služba má pronikat do západních zón Německa a dále na západ. Uvážíme-li, že během minulého roku uteklo pouze z ruské okupační armády, podle strážlivých odhadů, do západních zón asi 8.000 ruských vojáků a důstojníků, má tento plán značnou naději na úspěch. Pochopitelná opatrnost všech západoevropských států v připouštění politických uprchlíků vyplývá z vědomí této sovětské akce. Tato opatrnost není projevoována jen u Českoslovdků, nýbrž u nových uprchlíků ze všech střeoevropských států, jejichž zpravodajský aparát slouží dnes Sovětům. Komunisté jsou však ve své práci velmi rafinovaní. Zatím co své agenty doma kryjí tím, že odchází s pečeti pronásledovaných odpůrců komunismu, pouští občas do ciziny zprávy, kterými mají být uvedeni v podezření lidé nevinní.

VYROVNANÝ ROZPOČET.

Novoročních překvapení připravila vláda hned celou hromadu. Po neváždě závěrečné účty dvouletky poskytují poněkud smutný obraz, byl učiněn pokus o veselý vstup do pětiletky. Na první pondělek chodily po továrnách dechové kapely vyhrávat dělníkům k práci. Současně ve většině závodů bylo oznamováno další "dobrovolné" snižování úkolových mezd. Proto nelze říci, že vládní muzika nějak pozdvihla náladu u dělníků. To se podařilo spíše u hospodyň, když spíáchaly využít dlouho ohlašovaného dobrodiní volného obchodu a zjistily vyšší jeho cen.

Celkem bez zájmu zůstalo vyhlášení nového rozpočtu pro letošní rok. Jeho obsah vysvětluje, proč byl předložen s takovým zdržením. Bylo třeba synchronisovat všechna hospodářská opatření, jejichž výsledky rozpočet předpokládá. Podle ministra financí mohl být tento rozpočet vypracován jenom díky únorovému komunistickému puči. V tom mu jistě nikdo nebude odporovat. Je vyšší v položce výdajů o 22.2 miliardy Kčs proti loňskému rozpočtu. Při úhrné výši výdajů 89.3 miliardy předpokládá příjmy o 42 miliony vyšší a je tedy aktivní. S výjimkou Národního shromáždění téměř všechny kapitoly rozpočtu předpokládají vyšší výdaje. U parlamentu se snižují výdaje z 90 na 85 mil. Kčs. Naproti tomu u Slovenské národní rady se zvyšují z 35 na 40 milionů. President republiky si vyžádal zvýšení svého rozpočtu z 61 na 72 milionů. Největší vzestup výdajů vykazuje všeobecná pokladní zpráva o 11.690 mil., ministerstvo zdravotnictví o 3.828 mil., soc. péče o 1.558 mil., školství o 1.505 mil., národní obrana o 1.092 mil., vnitro o 1.035 mil., informace o 220 milionů Kčs. Ministerstvo vnitra ve výši svých výdajů již pomalu dostihuje ministerstvo národní obrany. Rovněž president republiky se svoji kanceláří nebude nyní o mnoho levnější než celé Národní shromáždění. Za velkou vymoženost je prohlašováno zvýšení rozpočtu ministerstva zdravotnictví ze 2 na 5 a půl miliardy. Při pozornějším nahlédnutí však zjišťujeme, že k zvýšení položky dochází zestátněním všech nemocnic a léčebných ústavů, ve kterých okamžitě bylo zvýšeno ošetrovné tak, že se projevuje v příjmu ministerstva zdravotnictví 3.459 miliony Kčs. "Zvýšenou" zdravotní péčí musí tedy nemocní sami zaplatit. Pozoruhodné je však zjištění, že rozpočet odhaduje celkové osobní náklady o 5 miliard Kčs výše /22.102 milionů/, než rozpočet na loňský rok. Únorovou čistkou bylo odstraněno z veřejné správy asi 6.000 úředníků. Podle usnesení vlády má ještě v prvním čtvrtletí t.r. býti propuštěno dalších 65.000 nekomunistických státních zaměstnanců. To je asi dohromady 18 % všech státních zaměstnanců. Při tom však se zvyšují osobní náklady o 30 %. To jsou celkem jasná čísla. Ze státního aparátu je vytvářen aparát komunistické strany. Je potřeba stále více a více hlídačů. I v tom se poučili komunisté od Sovětů; na státním aparátu se šetřit nedá.

Zatím co rozpočet na r. 1948 předpokládal příjmy ve výši 55 miliard Kčs, troufá si Dolanský letos vyžádat z obyvatelstva o 34 miliardy více. Podle jeho sdělení v parlamentě má býti 89 miliard příjmů opatřeno takto: zisky bank, národních a státních podniků a finančních monopolů 13 miliard, správní příjmy 6 miliard, daňové příjmy 69 miliard. Z toho na přímých daních má býti zapláceno 17 miliard Kčs. Od nové všeobecné daně, která byla uzákoněna koncem minulého roku, slibuje si Dolanský výnos 47.714 milionů Kčs, t. j. tedy 53 % všech státních příjmů. Z toho vyplývá, že komunisté si příliš neslibují od zvýšení výrobnosti, tak houževnatě propagované v celém průmyslu a dávají přednost tvrdému

et žení daňového šroubu. Je to pochopitelné. Zisky čl. průmyslu nejsou již odvislé od jeho vlastní kalkulace, nýbrž od cen diktovaných Sověty. Toho si je Dolanský vědom a zabezpečuje si financování státního aparátu pohodlnějším způsobem. Nižší mzdy, vyšší daně, vyšší ceny. Veselý krok do prvního roku pětiletky!

NOVÁ HOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ.

Poněkud brzy - po třech dnech přestal pražský tisk s uveřejňováním zpráv o nadšení, jaké prý vyvolalo zavedení nové velkorysé státní šmeliny. Pro tato "nová zásobovací opatření" uvedl Zápotocký celkem čtyři důvody: "za první je to zlepšení životní úrovně pracujících... za druhé zasahujeme těžkou ránu černému obchodu... třetím cílem je získat pro stát nutnou úhradu na velké investice pětiletky... a za čtvrté, připravujeme cesty k úplnému zrušení přidělového systému a všeobecnému zavedení volného prodeje." Nelze pochybovat o tom, že s úspěchem bude dosaženo nejvyššího třetího cíle.

TEXTIL A OBUV.

Od nového roku obdrží odběrní listy s body na textil a obuv zásadně pouze námezdně pracující a rolníci, kteří splnili v minulém roce všechny kontingenty a výrobní plán na 100 % a neobdělávají více než 15 ha půdy. Body obdrží také rodinní příslušníci těch, kteří na ně mají nárok, pensisté a důchodci váleční poškození. Vysokoškolští studenti obdrží odběrní listy, pokud prošli komunistickou prokoukou na vysokých školách. Každý odběrní list obsahuje 180 bodů. Hodnota bodů je tato: pánský oblek 80, zimník 65, košile 15, spodky 14, punčochy 8, boty 60. Dámské šaty 42, kostým 56, souprava prádla 20, prostěradlo 32, vlněná přikrývka 30 atd. Majitel odběrního listu může však zatím použít pouze 25 bodů, které byly uvolněny pro první dva měsíce. Zároveň byly oznámeny nové a vyšší ce-

ny textilu i ostatního zboží, které bude na body odběrních listů na vázaném trhu. Cena pánského zimníku byla zvýšena z 1.422.- na 2.424.- Kčs. Metr látky na pánské šaty z 321.- na 428.- Kčs. Dále košile pánská z 505.- na 684.-, ponožky z 37.- na 41.-, prostěradlo z 398.- na 554.-, vlněná přikrývka z 736.- na 1.020.-, boty Baťa z 569.- na 758.-, pánský klobouk z 466.- na 539.-, dámská obuv z 269.- na 419.- Kčs atd. "Životní úroveň všech námezdně pracujících se tím beze sporu zvyšuje", dodal k tomu předseda vlády Zápotocký a zdůraznil, že "vedle toho mají pracovníci možnost nakupovati ve volném prodeji a tak dále zvyšovat svou životní úroveň."

VOLNÝ TRH

je v ČSR opravdu překvapující novinkou. Zápotocký se domnívá, že se jim podaří odstranit černý trh. Rozumnější lidé však očekávají, že černý trh zůstane, jenom s tím rozdílem, že bude levnější než státní šmelina. Podle oficiálních odhadů je vyloučeno ze zásobování na odběrní poukazy asi 25 % všech občanů v ČSR. Uvážíme-li však, že u zemědělců do 15 ha je podmínkou pro získání odběrního poukazu splnění kontingentu, které nekomunistickým rolníkům jsou předpisovány "třídně", t. j. tak, aby je nemohli splnit, bude tato cifra daleko vyšší. Poněvadž však z odběrních listů bylo uvolněno pouze 25 bodů, musí i dělníci a Zápotocký jim to doporučuje, kupovati na volném trhu. Ceny jsou tyto: pánský zimník 7.744.- až 9.000, pánské šaty 14.500.-, metr látky na pánské šaty 4.160.-, košile 2.651.-, ponožky 113.-, kapesník 221.-, prostěradlo 3.307.-, balonový plášť 5 až 7.000.-, hubertus 4.500 až 9.000.-, dámský plášť 4 až 7.000.-, šaty od 1.500.- do 3.500.-, sukně od 600.- do 3.000.-, vlněná deka 5.079.-, pánské boty Baťa 3.559, dámská obuv 1.735.- atd. Veškeré zboží je přidělováno k prodeji do družstevních prodejen nebo prodejen znárodně-

ho průmyslu. Tím se prakticky vyražuje v textilu a obuvi soukromý obchod vůbec.

Podle Státního úřadu statistického bylo ve třetím čtvrtletí m.r. zaměstnáno v průmyslu 1,112.800 dělníků a učňů, kterým bylo za tři měsíce vyplaceno na hrubých mzdách 11.417 milionů Kčs. I když béřeme v úvahu nižší mzdy učňů, kterých je nejvš asi 100.000, nemohl čistý průměrný výdělek dělníka činit po srážkách daně a pojištění více než 3.500.-Kčs měsíčně. Tato mzdová hladina je však Zápotockým a Erbanem prohlašována za příliš vysokou a neodpovídající výrobnosti práce. Je v posledních měsících soustavně snižována. I při takovém výdělku, může si však dělník, který uposlechne rady Zápotockého, "zlepšit svoji životní úroveň" tím, že si za svůj celoměsíční výdělek pořídí prostěradlo - a kapesník pro pláč z radosti nad úspěchy socialistického budování.

KDE JE ŽELEZO A OCEL ?

Když v Sovětech dělali první pětiletku neovládali ještě dosti dokonale "leninské" metody ve statistice. Poněvadž bylo třeba kapitalistický svět dohonit a předhonit ve výrobě železa a oceli, vykazovaly první roky pětiletky v tomto oboru vysoká čísla. Současně však, tehdy ještě se "stalinskou sebekritikou", bylo přiznáváno, že těžba uhlí v SSSR daleko pokulhává za stanoveným plánem. Jeden z komunistických nadšenců vykládal tehdy ostravským dělníkům o úspěších socialistického budování. Zůstal však dlužen odpověď vítkovickému hutníku, který si porovnal čísla o těžbě uhlí a výrobě oceli a zeptal se: "Prosím tě, souduhu, jak tam v tom Rusku to železo vlastně vařejí? Čím topí ve vysokých pecích? Dřívím?"

Nemáme bohužel místa k podrobnějšímu rozboru závěrečných čísel dvouletky. Musíme přiznat, že stalinští žáci v Praze, alespoň hlavní čísla výsledků jednotlivých oborů ve dvouletce, uvedli v soulad. Tak

na př. hutnictví, tedy výroba železa a oceli, splnilo plán na 106 %. Kovoprůmysl, který je od hutnictví odvislý, na 100 a půl %. Potud by bylo všechno v pořádku. Ze zprávy gen. ředitele znárodněného kovoprůmyslu Fabingera o dvouletce v kovoprůmyslu se však dovídáme, že čl. hutě, které měly podle plánu dodat v r. 1948 znárodněnému kovoprůmyslu 922.000 tun železa a oceli, dodaly pouze 790.000 tun.

Marně jsme doposud hledali, kolik těch 106 % splněného plánu v hutnictví, skrývá tun vyrobeného železa a oceli. Musíme se spokojit tvrzením oficiální propagandy, že v r. 1948 byla výroba vyšší než v roce nejvyšší zbrojní konjunktury r. 1937, kdy jsme vyrobili 1,674.645 tun surového železa a 2,315.364 tun surové oceli. To je jistě množství, které by stačilo ke krytí celkem skronných požadavků čl. kovoprůmyslu ve výši 922.000 tun dohromady. Fabinger si ale dokonce stěžuje, že před delší dobou zastavily hutní prodejny přijímání objednávek na některé druhy válcované oceli a barevných kovů vůbec. Vyskytuje se tedy otázka, proč při tak vysoké výrobě čl. hutnictví nemůže být kovoprůmysl náležitě zásobován. Vysvětlení je snadné. Válené železo a ocel a zejména kolejnice a hutnické výrobky vůbec, jsou produkty Sovětským svazem nejžádanější. Z rud, opatřených za tvrdé valuty, dodává ČSR Sovětům výrobky, na kterých není téměř žádná práce, za ceny určené Sověty. Pro další zpracování v kovoprůmyslu a strojnictví, které bylo pýchou našeho průmyslu, se pak surovin nedostává. Je to jeden detail hospodářského drancování ČSR. Chybí nám ovšem vysvětlení na jednu otázku. Z čeho vyrábí čl. kovoprůmysl a jak za této situace nohl splnit svůj určený plán ?

PROTIVSTRÍCNÝ NADPLÁN.

Teprve komunisté naučí naše rolníky pořádně sedlačit. Dostat z ja-

1 ve krávy tele, není pro ně žádný kuřst. Dokáží více. Podojí krávy, které nejsou. Sekretariát KSČ vydal podrobnější pokyny k tomu, jak si představuje "tržní rozpisy kontingentů" na vesnici. V obci Krásné Hoře, okr. Havl. Brod, mají 97 krav. Je však potřeba, aby dodávala mléka od 120 krav. Proto Josef Adam, který má 5 krav, bude odevzdávat mléko od 7 krav. Jan Šínek, který má 4 krávy, bude odevzdávat od 7 krav. Jan Endrle, který má 5 krav, bude rovněž odevzdávat mléko od 7 krav atd. Jde pochopitelně o rolníky, kteří mají více než 15 ha půdy. Žádný z nich však nemá více než 23 ha. Mléko musí dodat v každém případě. Komunističtí rolníci, kterým kontingenty "tržně" vyměřovány nejsou, mohou zbývající mléko prodávat na "volném trhu" za vysoké ceny. Majitelé neexistujících krav musí za tyto vysoké ceny mléko nakupovat a za úředně stanovené dodávat.

NOVÉ DĚJINY KSČ.

Sekretariát KSČ vydal výzvu, aby každý, kdo vlastní listinný, dokumnentární a památkový materiál z historie komunistické strany "v předmnichovské republice" jej zaslal k použití pro zpracování dějin KSČ. Pozoruhodná je připomínka, že je žádoucí pouze materiál od r. 1929. Tehdy, podle tvrzení přímých účastníků, díky svému trvalému mlčení a své fajfce, byl Bucharinen, před delší dobou Stalinem již popravený, vybrán Klementem Gottwaldem za vůdce čsl. proletariátu. Nepochybujeme, že komunisté učiní všechno, aby celé první desetiletí existence jejich strany v ČSR bylo zapomenuto a historie dalších let náležitě falšována. Je pochopitelné, že v nových dějinách nelze připomínat, kde skončili všichni ti, kteří se vystřídali v jódlování revolučních frází na špičce komunistické strany. Bude to také příležitost k tomu, vyhnout se popisování prvního kroku Gottwalda do profesionální politiky. Nebylo by nic příjemného popisovat,

jak se přihlásil na inserát slovenského komunistického týdeníku, aby obstarával potřeby jeho administrace a předsedkyně vydavatelské rady. Historie v ČSR tedy začíná od sjezdu kom. strany v r. 1929, kdy bylo jmenováno nové vedení z nynější garnitury, ve kterém ze starých vůdců zůstal jenom Zápotocký. Ten utvoření nového orgánu komentoval tehdy slovy: "Já jsem taková stará kredec, do které se strká špinavé nádobí". Tak asi začnou dějiny KSČ.

DRZÉ ČELO NEPOMUŽE.

Dánský všeodborový svaz se obrátil na Světovou odborovou federaci s protestem proti věznění socialistických a odborářských pracovníků v ČSR a ostatních zemích střední Evropy. Podkladem k tomuto protestu byl materiál z konference středoevropských sociálně demokratických stran v exilu, o které jsme přinesli zprávu. Pražská Ústřední rada odborů, obsah protestu pochopitelně "rozhořčeně odmítla." Prohlašuje, "že jest zcela vymyšlené tvrzení, že v ČSR jsou koncentrační tábory." Doporučuje zcela vážně dánským odborářům, aby se spíše zajímali o události v Libanonu, Iranu a určitých státech latinské Ameriky, než o čsl. dělníky. Podivuhodný výklad mezinárodní odborářské solidarity.

Ponevadž v ČSR koncentrační tábory nejsou, nemůže být, podle URO pravda, že by v nich "úpěli" odboráři jedině proto, že mají odchylné politické přesvědčení". I když protest je vlastně určen pražské vládě, nepřekvapuje nás, že se ozývá prostřednictvím URO. Drzost s jakou bylo odpověděno na tento protest, však nepomůže.

URO často zve komunistické odboráře z různých zemí k návštěvě ČSR. Udělalo by nejlépe, kdyby pozvalo delegaci protestujících dánských odborářů. Nemusí pro ně pořádat bankety a pitky. Nechť je odvede do parlamentu a ukáže jim v jeho protokolech, že text zákona o ko-

koncentračních táborech v ČSR nebyl nikdy usnesen a je výnyslem reakcionářské emigrace. V úředním listě jim může ukázat, že vyhlášení 18 krajských komisí týkalo se dozorčích komisí- třeba nad chudobinci- a nikoliv nad koncentračními tábory, jak tvrdí reakční emigranti. Pak je mohou odvéztí do Dubí u Kladna, aby se přesvědčili, že tam žádný koncentrační tábor není a že z něho proto nemohou být pod dozorem ozbrojené policie odváděni odpůrci režimu denně na těžkou práci do kladenských hutí. V kladenském vězení se může delegace zároveň přesvědčit, že jsou tam vězněni pouze šnelináři a zlodějky kožichů a nikoliv pořádní příslušníci odborového hnutí. Do Plzně a Ostravy už delegace jezdit nemusí.

Můžeme čsl. komunisty ujistit, že žádný z jejich teroristických činů nezůstane utajen západoevropskému dělnictvu. Již únorový puč otevřel oči milionům dřívějších komunistických voličů v západní Evropě. Jak bude dělnictvo svobodných zemí reagovat na nový nacistický teror v ČSR ještě poznají, až o něm vydáme podrobnou zprávu. Bude jim spočítán každý politický vězeň čsl. kriminálů. Přesvědčí se ještě o tom, že mezinárodní dělnická solidarita vskutku existuje.

ZVÝŠENÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE.

O zdraví a nemoci zaměstnanců nerozhodují dnes čsl. lékaři. K dělníkům, kteří byli lékaři uznáni nemocnými, jsou vysíláni komunističtí členové závodních rad. Zjistí-li, že zaměstnanec neleží právě v posteli, je prohlášen za ulejšváka, musí okam-

žitě nastoupit práci anebo je trestně stíhán. Na ostravském dole Zárubek bylo 204 nemocných horníků. Zasedl "soudružský soud", který si pozval komunistického lékaře a všechny nemocné horníky, aby rozhodl, kdo z nich je nemocný. Dostavilo se jich jen 147. Z těch za nemocné bylo uznáno 17. Ostatní musí nastoupit práci a proti 16 z nich bylo zavedeno trestní řízení pro sabotáž.

SOCIALISTICKÝ FILUTA.

Snižování mezd, zvyšování cen a nedostatek potravin, vyvolává neustálou nespokojenost mezi dělníky, kterou komunistické odbory jen s obtížemi uklidňují. Na konferenci funkcionářů ROH vysvětlil min. soc. péče Erban odborářům, že je vlastně všechno v pořádku a že účelem všech opatření je právě vyvolávání nespokojenosti. "Kdyby dělníci byli spokojeni, nestarali by se o pokrok." Je proto v zájmu socialismu, aby nespokojenost dělnictva byla udržována na příslušné míře.

UBOHÉ DĚTI.

"Je samozřejmé, že opouštíme starou buržoasní pedagogiku... Je třeba, aby naši pedagogové vnovali bedlivou pozornost státnické činnosti našeho presidenta Gottwalda... Naše nová pedagogika se opírá o slavného našeho pedagogického klasika J.A. Komenského a bude se rozvíjet poučena Marxem a Engelsen... Naše nová pedagogika bude dále využívat krásných a účinných příkladů výchovných hodnot, díla Bož. Němcové, Aloise Jiráska, Zdenka Nejedlého... Napsal v program. článku o školství zást. min. škol. Pavlásek."

Londýnské Listy vychází dvakrát v měsíci, každého prvního a patnáctého, za redakce Blažeje Vilína. Adresa redakce a administrace je: 13, Fernside Ave, London, N.W. 7. Telefon: MILL Hill 4024.

Předplatné činí čtvrtletně: 7s 6d, 1.50 dolaru, 7.50 švýc. franků, 7.50 švéd. korun, 12 norských korun, 12 dánských korun, 8 Hfl. - pololetně: 15 s, 3 dolary, 15 švýc. franků, 15 švéd. korun, 24 norských korun, 24 dánských korun, 16 Hfl. - ročně: 30 s, 6 dolarů, 30 švýc. franků, 30 švéd. korun, 48 norských korun, 48 dánských korun, 32 Hfl.